

14 år med Samordningsförbundet Älv & Kust

Våren 2006 blev jag uppringd av dåvarande ordförande i Socialförsäkringsnämnden Västra Götaland tillika vice ordförande i Samordningsförbundet (SOF) Kungälv, Ulla Y Gustavsson. Hon undrade om jag kunde komma till dem under ett halvår och organisera upp verksamheten medan de rekryterade en ny ansvarig tjänsteman, som det hette då. Jag jobbade då åt Försäkringskassan i Fyrbodal med frivillig samverkan mellan parterna som numera ingår i samordningsförbunden, och hade varit med och startat och organiserat Sveriges första Samordningsförbund i Trollhättan. Jag åtog mig uppdraget.

Tydligt fick de inga sökande till tjänsten som de tyckte var nog kvalificerade så frågan ställdes till mig om jag var intresserad av att fortsätta arbeta i förbundet. Ska jag vara ärlig så var jag ytterst tveksam, men till slut så tackade jag ja och det har jag inte ångrat. Den första verksamhet vi startade i Kungälv kallades Utgångspunkten, en arena för ungdomar i åldern 18 – 29 år som behövde utökad stöd för att komma ut på arbetsmarknaden. Det var en väldigt framgångsrik verksamhet som fick ut mer än 70 procent av våra ungdomar i arbete eller studie, år efter år. Utgångspunkten är nu implementerad i ordinarie verksamhet i Kungälvs kommun och heter idag Framsteget.

I april 2008 utvidgade vi SOF Kungälv till att geografiskt omfatta kommunerna Ale, Kungälv, Stenungsund och Tjörn och i januari 2018 kom även Öckerö kommun med. Samtidigt antogs det gemensamma namnet Samordningsförbundet Älv & Kust.

Att få förmånen att bygga upp en helt ny verksamhet är få förunnat. Jag möttes dock initialt av en viss skepsis kring vad Samordningsförbundet var och vad vi var till för, vilket jag tror till viss del berodde på att kommunerna kommit olika långt i sin vana att samverka över myndighetsgränserna. Det var en del ”ömma tår” men efter idogt arbete med information, enskilda möten med nyckelpersoner och förtroendevalda, konferenser med mera, så lyckades jag och mina duktiga medarbetare att få berörda parter att förstå att Samordningsförbundet är en stödjande aktör för målgrupper vi behöver arbeta med gemensamt. Inte någon konkurrerande verksamhet. Vi skapade också en basorganisation kring samverkan på chefsnivå och handläggarnivå som fungerar än idag, det är en process under ständig utveckling men basen finns där.

Under åren har jag haft förmånen att arbeta med duktiga, professionella, kreativa medarbetare som samtliga bidragit till att vi nått så bra resultat i de uppdrag, verksamheter och projekt som styrelse och Lokala Ledningsgrupper velat att vi skall driva. Allt har inte

slagit väl ut men att inte lyckas är en lärdom i sig, Samordningsförbunden ska våga prova nya arbetssätt och om allt inte faller på plats får man fila, förändra och tänka nytt och det är något som varit väldigt spännande att få medverka i och utveckla under åren på Samordningsförbundet Älv & Kust. Här är vi inte fyrkantiga utan runda och flexibla. Mycket har hänt under dessa snart 15 år som jag varit ansvarig tjänsteman/förbundschef. Samordningsförbundet är idag en självklar spelare och motor i samverkansarbetet både lokalt och nationellt, vår kompetens och kunskap kring samverkan efterfrågas allt mer och vi blir allt mer kända, även om det finns mycket kvar att göra för att sprida kunskap om vår verksamhet. Vi har haft ett bra samarbete och erfarenhetsutbyte med andra närliggande Samordningsförbund. Det har bland annat utmynnat i att vi haft tre gemensamma ESF-projekt som gjort att vi kunnat utveckla vårt förbund ännu mer, främst inom jämställdhet, tillgänglighet och metodutveckling.

För mig har det varit en tillfredsställelse när revisorerna föreslagit att ge styrelsen ansvarsfrihet för verksamhetsåret, ett viktigt kvitto på att vi har arbetat rätt och följt lagstiftningen samt skött vår budget och ekonomi. Det värmer också att från en revisor höra att ”det är en ynnest att få revidera ett så välskött Samordningsförbund”.

Utvärderingsföretaget payoff.se har utvärderat oss ett antal gånger och i en utvärdering skriver de: ”Vi har en omfattande erfarenhet av att utvärdera Samordningsförbunds verksamheter runt om i landet, och det är sällan som vi ser en sådan tydlig och genomtänkt struktur för att hålla ihop helheten och den strategiska styrningen med det operativa genomförandet lokalt av insatser direkt riktat mot förbundets målgrupper och individer.”

Det känns bra att en objektiv utvärderare uttrycker sig så, då vet jag att allt vi gjort tillsammans under dessa år inte varit ogjort och att våra tankar om hur saker och ting ska organiseras, och hur arbete ska utföras, har fungerat väl.

Det finns många framgångsfaktorer för att nå en bra samverkan. Här är några:

- Lär känna förtroendevalda i kommun och Hälso- och sjukvårdsnämnd samt högre chefer inom Arbetsförmedling och Försäkringskassa. Att få mandat för det man ska utföra och att bygga relationer är ett måste för att lyckas.
- Få lokala chefer att förstå att om vi gör saker tillsammans så underlättar det deras eget arbete.
- Ha en styrelse med förmågan att vara visionär och att ”måla med en stor pensel”, som inte fastnar i detaljer och formalia. Som har tillit till och förtroende för att Förbundschef och biträdande Förbundschef tillsammans med övrig inlånad personal är experter på sitt arbete och utför det professionellt och på bästa sätt.
- Rekrytera duktiga, kreativa och professionella medarbetare som har förmåga att se utanför boxen och som klarar att vara självgående.
- Till sist – att ha en biträdande Förbundschef. Sedan vi tog in Ann-Katrin Österman i rollen för drygt tre år sedan har vi kunnat utveckla verksamheten ännu mer. Vi har kunnat dela upp arbetet mer effektivt än när jag, i princip på egen hand, skulle agera i allt kring stabs- och ledningsfrågor, strategi och utveckling av förbundet. På sikt hade det varit ohållbart. Vi har arbetat mycket väl ihop under dessa år och det är jag mycket tacksam och glad för. Tack Ann-Katrin.

Jag känner en stolthet över vad vi tillsammans har skapat under dessa år. Vi har lagt grunden för en bra samverkansarena i alla kommuner, vi har oerhört duktiga medarbetare som arbetar med våra deltagare, vi har fungerande handläggarteam och en arena för chefer. Vi är en samverkansmotor och part som efterfrågas. Tack till alla som varit involverade i detta samverkansarbete under åren, utan ert engagemang och er känsla för vilka vi är till för så hade vi inte kommit dit vi är idag.

Tyvärr ser jag mörka moln på himlen där det tycks som att våra myndigheter sluter sig allt mer. Allt oftare får vi höra uttalanden som att ”detta ingår inte i vårt uppdrag” och ibland undrar jag om alla vi som arbetar med att samverka för någon annan egentligen förstår vad det innebär? Är vi till för att tillsammans stötta och stödja individen i samverkan eller till för oss själva och vår myndighet? Men mina vänner, ha förtröstan. I min framtidsspaning ser jag hur centraliseringsvågen snart är över och att en kommande decentralisering för oss närmare de som behöver oss. Våra folkvalda kommer att se hur den enskilde individen kommer i kläm när myndigheterna bygger ”murar” och snävar åt sina samverkansåtaganden, och efter valet 2026 kommer en ny myndighet att skapas – Samverkansarenan Samordningsförbundet där rehabilitering och samverkan kommer att ligga under ett och samma tak. Våra folkvalda politiker kommer att utbrista till de som arbetar där: ”Släpp samverkan loss det är vår - just do it!”

Nu lämnar jag med varm hand över stafettpippen till min efterträdare Henrik att tillsammans med styrelse, chefer, medarbetare och andra berörda att förvalta och utveckla förbundet ytterligare.

Slutet gott, allting gott!

Per Liljebäck